

Lekcje 96–98. Załącznik 1

Instrukcja tworzenia diagramu słupkowego

W tabeli przedstawiono dane dotyczące różnych rodzajów powierzchni na kuli ziemskiej. Skorzystaj z poniższej instrukcji i wykonaj diagram słupkowy w programie Microsoft Excel.

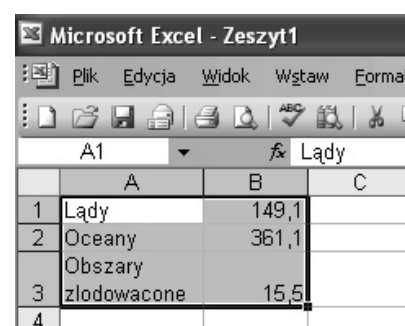
Rodzaj powierzchni	Powierzchnia w mln km ²
Lądy	149,1
Oceany	361,9
Obszary zlodowacone	15,5

Źródło: J. Kądziołka, K. Kocimowski, E. Wołonciej, *Świat w liczbach 2007/2008*, WSiP, Warszawa 2007

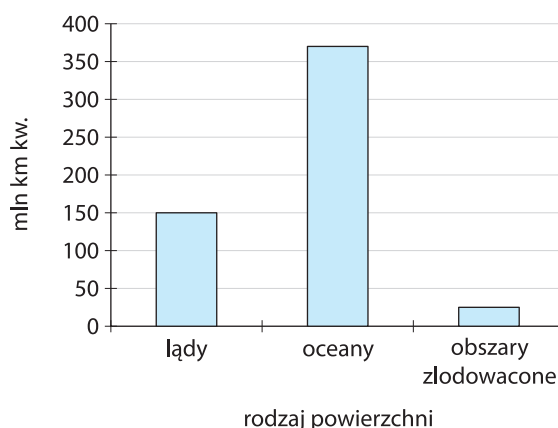
Instrukcja

1. Uruchom arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel.
2. W komórkach od **A1** do **A3** wpisz dane rodzaje powierzchni.
3. W komórkach od **B1** do **B3** wpisz odpowiednią liczbę określającą wielkość tej powierzchni.
4. Zaznacz (podświetl) otrzymaną tabelę danych.
5. Kliknij na ikonę **KREATOR WYKRESÓW** .
6. Wybierz wykres **KOLUMNOWY**, a następnie kliknij **DALEJ, DALEJ**.
7. Na zakładce **TYTUŁY** wpisz tytuł wykresu, np. **POWIERZCHNIE NA ZIEMI**, oraz nazwy osi w okienku **OŚ KATEGORII (X)**: wpisz „rodzaj powierzchni”, a w okienku **OŚ KATEGORII (Y)**: wpisz „mln km kw.”.
8. Na zakładce **LEGENDA** usuń zaznaczenie przy opcji **POKAZUJ LEGENDĘ**, a następnie kliknij **DALEJ**.
9. Wybierz **ZAKOŃCZ**, aby zaakceptować wykres.
10. Porównaj otrzymany wykres z poniższym rysunkiem.

Efekt:

	A	B	C
1	Lądy	149,1	
2	Oceany	361,1	
3	Obszary zlodowacone	15,5	
4			

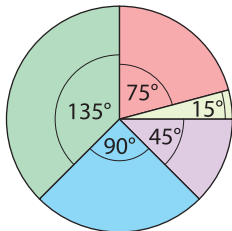
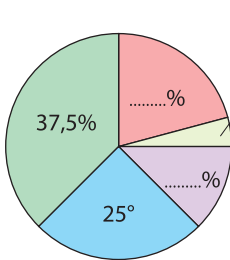

Lekcje 96–98. Załącznik 2

Karta dydaktyczna

W poniższym przykładzie realizacji etapów rozwiązania zadania statystycznego uzupełnij wy kropkowane miejsca.

I. Zebranie danych, np. podczas wykonania doświadczenia, przeprowadzenia sondy, ankiety Przeprowadzono sondę i poproszono 24 uczniów o wybranie spośród pięciu przedmiotów: języka polskiego, matematyki, historii, geografii, wychowania fizycznego, tylko jednego – najbardziej lubianego. Zebrano następujące dane: Liczba osób najbardziej lubiących język polski: 5 Liczba osób najbardziej lubiących matematykę: 1 Liczba osób najbardziej lubiących historię: 3 Liczba osób najbardziej lubiących geografie: 6 Liczba osób najbardziej lubiących wychowanie fizyczne: 9	
II. Obliczenie, jakim ułamkiem liczby wszystkich wyników jest dany wynik Ułamek osób ankietowanych lubiących język polski: $\frac{5}{24}$ Ułamek osób ankietowanych lubiących matematykę: – Ułamek osób ankietowanych lubiących historię: – = – Ułamek osób ankietowanych lubiących geografie: – = – Ułamek osób ankietowanych lubiących wychowanie fizyczne: – = –	
III. Obliczenie, jakim procentem kąta pełnego jest dany ułamek kąta $\frac{5}{24} \cdot 100\% = 20\frac{5}{6}\%$ $\frac{1}{24} \cdot \dots\% = \dots\%$ $\frac{1}{8} \cdot \dots = \dots$ $\frac{1}{4} \cdot \dots = \dots$ $\frac{3}{8} \cdot \dots = \dots$	
IV. Obliczenie danych ułamków miary kąta pełnego (metoda I) $\frac{5}{24} \cdot 360^\circ = 75^\circ$	IV. Obliczenie danego procentu miary kąta pełnego (metoda II) 100% to 360°, zatem 1% to 3,6°, stąd $20\frac{5}{6} \cdot 3,6^\circ = 75^\circ$ ....
Sprawdzenie: $75^\circ + \dots^\circ + \dots^\circ + \dots^\circ + \dots^\circ = 360^\circ$	

V. Narysowanie koła i odmierzenie kątów obliczonych w IV	VI. Opracowanie tytułu i legendy dla oznaczenia poszczególnych rodzajów wyników oraz etykiet procentowych
Nanieś odpowiednio na rysunek etykiety informujące o mierze kątów.	Mój ulubiony przedmiot ■ język polski ■ matematyka ■ historia ■ geografia ■ wychowanie fizyczne
VII. Analizowanie i przetwarzanie danych	
Najwięcej osób spośród badanych lubi wychowanie fizyczne. Dwa razy więcej osób badanych lubi geografię niż historię	

Lekcje 96–98. Załącznik 3

Przeprowadzamy badanie statystyczne

Przeprowadź pomiary i sformułuj wnioski, postępując zgodnie z załączonym planem działania. Poproś o pomoc koleżanki lub kolegów.

I. Sformułowanie problemu

Po jakim czasie tętno biegacza wraca do normy?

II. Sformułowanie pytań i hipotez

Jakie jest tętno biegacza bezpośrednio przed startem?

Jakie jest tętno biegacza trzy minuty po zakończeniu biegu?

Jakie jest tętno biegacza w ósmej, trzynastej i szesnastej minucie po biegu, w trakcie odpoczynku?

Kiedy tętno biegacza było najwyższe?

W jaki sposób zmienia się tętno w czasie odpoczynku po biegu?

Po jakim czasie tętno dochodzi do normy?

HIPOTEZA: Tętno wraca do normy w 16 minucie odpoczynku.

III. Planowanie badania

Uzupełnij drugą kolumnę tabeli.

Zadanie do wykonania	Daty lub nazwiska
1. Ustalenie terminu praktycznego szkolenia pomiaru tętna oraz terminu i miejsca przeprowadzenia biegu na 400 metrów	
2. Wybranie trzech zawodników	
3. Wybranie trzech osób do wykonania pomiarów	
4. Wybranie trzech osób do notowania wyników poszczególnych pomiarów	
5. Zebranie wszystkich wyników	

IV. Przygotowanie narzędzi do badania

1. Przygotowanie trzech urządzeń do pomiaru tętna.

2. Przygotowanie tabel do zbierania danych.

V. Zbieranie i zapisywanie danych

Każda z osób wymienionych w punkcie III.3 wypełnia jedną z tabel według wzoru.

Kolejna minuta pomiaru	Tętno 1 biegacza
0 – przed startem	
3 – po biegu	
8 – po biegu	
13 – po biegu	
16 – po biegu	

Kolejna minuta pomiaru	Tętno 2 biegacza
0 – przed startem	
3 – po biegu	
8 – po biegu	
13 – po biegu	
16 – po biegu	

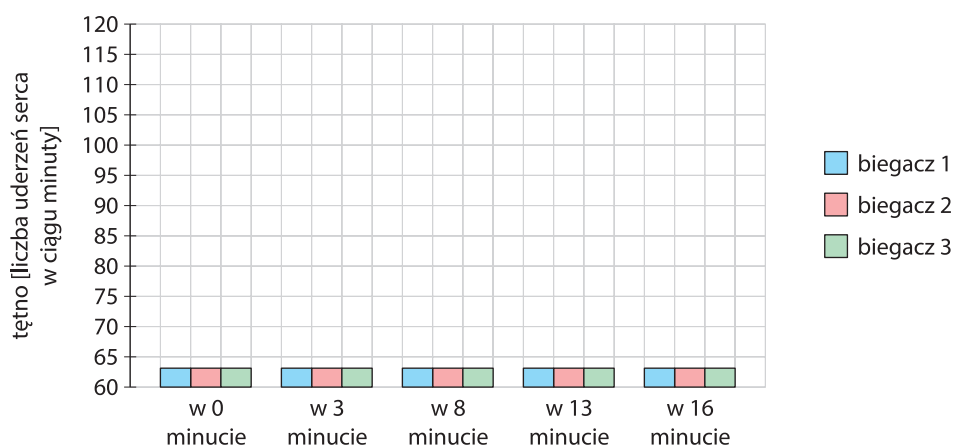
Kolejna minuta pomiaru	Tętno 3 biegacza
0 – przed startem	
3 – po biegu	
8 – po biegu	
13 – po biegu	
16 – po biegu	

VI. Porządkowanie danych i ich graficzne przedstawianie

Zgodnie z punktem III.5 zapisujemy wszystkie dane w jednej tabeli.

Kolejna minuta pomiaru	Tętno 1 biegacza	Tętno 2 biegacza	Tętno 3 biegacza
0			
3			
8			
13			
16			

Przedstawiamy dane za pomocą diagramu słupkowego dla trzech serii danych.

VII. Interpretacja graficznego przedstawienia danych (porównywanie z postawionymi pytaniami)

.....

.....

.....

VIII. Sformułowanie odpowiednich wniosków (weryfikacja hipotezy)

.....

.....

.....

